

Til Socialudvalget

16-09-2015

Orientering om det vidensbaserede arbejde i Socialforvaltningen

Sagsnr.
2015-0090914

Baggrund

Dokumentnr.
2015-0090914-1

I januar udgav Mandag Morgen en artikel med overskriften "Milliarder bliver brugt i blinde". Artiklen problematiserede kommunernes manglende brug af systematiske metoder på det sociale område. Blandt andet blev det problematiseret, at kun hver tredje kommune på voksenområdet og to tredjedele på børneområdet anvender én eller flere evidensbaserede metoder.

Sagsbehandler
Robin Vickery

Som opfølgning på artiklen orienteres i dette notat om, hvordan Socialforvaltningen arbejder med evidens- og vidensbaserede indsatser til gavn for borgerne.

Socialforvaltningen i København er generelt langt fremme sammenlignet med mange andre kommuner, når det gælder anvendelse og produktion af viden. Det gælder både i forhold til at anvende eksisterende viden/evidens, at have fokus på effekter og selv at producere viden bl.a. gennem deltagelse i forskningsprojekter. Samtidig er der områder, hvor der er behov for ny viden ligesom Socialforvaltningen løbende arbejder på at blive bedre til at anvende og omsætte eksisterende viden.

Anvendelse af eksisterende viden/evidens

Socialforvaltningen har implementeret en lang række indsatser og metoder, der er forskningsmæssigt veldokumenterede. Listen over metoder og programmer i Socialforvaltningen er lang. Nedenfor er nogle udvalgte eksempler:

På børneområde har man arbejdet indgående med metoder og programmer, der skal styrke samarbejdet med barnets familie og netværk. Signs of Safety er et eksempel på en løsningsorienteret tilgang, hvor der bl.a. arbejdes systematisk med at identificere og aktivere familiens og netværkets ressourcer. Metoden er implementeret bredt i myndighedsarbejdet samt dele af foranstaltningsarbejdet. Tilsvarende har man arbejdet med De Utrolige År og Parent Management Training (PMTO), der er evidensbaserede familietræningsprogrammer med fokus på at opbygge et positivt samspil i og med familien.

På børneområdet har en række døgn- og dagbehandlingstilbud desuden implementeret metoden Aggression Replacement Training (ART). ART er en gruppebaseret, struktureret pædagogisk træningsmetode, der har vist sig at have effekt i forebyggelse, reduktion og erstatning af aggressiv adfærd hos børn og unge.

DU Udsatte og Psykiatri
-
personale

Bernstorffsgade 17
1577 København V

Telefon
2497 3261

Mobil
2497 3261

E-mail
BH18@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009683366

På området for voksne udsatte har man blandt andet implementeret Critical Time Intervention (CTI) - en metode der forebygger hjemløshed. Konkret arbejder CTI medarbejdere med borgere, der flytter fra herberg eller krisecentre for at sikre sammenhæng i overgangen til egen bolig. Ligeledes arbejdes med metoden Assertive Community Treatment (ACT), der er rettet mod udsatte borgere i bofællesskaber, solistboliger, kollegier m.v. Borgeren tilknyttes et tværfagligt team, der har et samlet fokus på borgerens behov for misbrugsbehandling, sagsbehandling mv.

På det socialpsykiatriske område arbejdes bl.a. med Åben Dialog, der er en netværksbaseret tilgang baseret på syv principper for hurtig og samtidig indsats ift. borgere med sindslidelse og deres netværk. Andre tilbud har implementeret metoden Tilværelsespsykologi, en teoretisk funderet metode med fokus på at borgeren skal blive aktør i eget liv og få greb om tilværelsen. Metoden bygger på internationalt anerkendte teorier og dansk forskning fra Aarhus Universitet.

På handicapområdet arbejder flere tilbud med TEACCH, der er en metode til behandling og uddannelse af børn med autisme og relaterede handicap. Flere tilbud arbejder også med Low Arousal, der er målrettet håndteringen af problemskabende adfærd på en ikke-konfronterende måde. Metoden er udviklet i England og har blandt andet vist resultater i forhold til at begrænse antallet af magtanvendelser.

Behov for mere viden

Selvom der er mange eksempler på evidensbaserede metoder og programmer i Socialforvaltningen, er der fortsat store dele af forvaltningens indsatser, der er underbelyst, og hvor der er behov for mere viden. Der er tidligere gennemført en række kortlægninger af det videns- og evidensbaserede arbejde i Socialforvaltningen. De peger på, at det generelt set er børneområdet, der er længst fremme, når det gælder implementering evidensbaserede programmer. På voksenområdet er de evidensbaserede programmer mindre udbredte, og brugen af metoder afhænger ofte af den individuelle medarbejders faglige baggrund. Der kan således særligt på voksenområdet være behov for en styrket evidensunderstøttelse. Dette gælder fx hjemløseområdet, der sammenlignet med de øvrige områder er - videnskabeligt set - underbelyst.

Fokus på vidensbaseret praksis

Det er samtidig vigtigt ikke ensidigt at fokusere på de evidensbaserede metoder og programmer. Det skyldes dels, at produktionen af evidensbaseret viden kan være langsommelig og dyr, dels at der er en række områder, hvor det metodemæssigt ikke er muligt at frembringe evidens på højeste niveau, dels at evidensbaserede indsatser kan have forskellige effekter i forskellige kontekster. Gevinsten ved at arbejde

med evidensbaserede indsatser afhænger derfor bl.a. af, om programmet eller metoden matcher målgrupperne i København, og om implementeringen lykkes.

Derfor skal der også være fokus på det bredere vidensbaserede arbejde, der omfatter en langt større andel af Socialforvaltningens borgere og udgør en større andel af vores indsatser, end de evidensbaserede programmer.

De seneste år har vi desuden haft særligt fokus på at styrke den lokale faglige praksis og videndeling på tværs. På voksenområdet har tilbuddene og centrene i forbindelse med Akkreditering beskrevet deres faglige grundlag og fået sparring på deres praksis.

ViA – *Viden i Anvendelse*, som er Socialforvaltningens nye enhed for videndeling og faglig udvikling, arbejder både generelt og i konkrete projekter med, at omsætte viden i praksis. Både ViA og Akkreditering har fx afholdt praksisnære konferencer og messer, hvor SOFs tilbud og centre har delt viden bl.a. om, hvordan viden og metoder omsættes til lokal praksis.

Omsætning af evidensbaserede metoder

Socialforvaltningen har i de seneste år sat fokus på, hvordan vi bedst omsætter evidensbaserede metoder til vores område.

Et eksempel er et samarbejde mellem ViA og UCC, hvor der opsamles og udbredes viden og erfaringer fra projekt ”Særforanstaltninger”, der har afprøvet metoden ’afstemt pædagogik’ (eller *Low Arousal*) i arbejdet med udadreagerende døgnanbragte borgere.

Et andet eksempel er, at ViA i samarbejde med Borgercenter Hjemmepleje undersøger udfordringer og styrker i borgercentrets rehabiliterende praksis. Med inspiration fra recovery-tilgangen, der er udviklet i socialpsykiatrien, afvikles læringsaktiviteter, der styrker fokus på rehabilitering. Viden og erfaringer forventes efterfølgende at kunne anvendes i andre af de mere plejeorienterede indsatser i SOF.

Fokus på effekter

Udover at arbejde med evidensbaserede indsatser, er det også væsentligt at se på effekten af indsatsen for den enkelte borger. Socialforvaltningen er langt fremme i forhold til at opstille mål for indsatsen for den enkelte borger og sætte fokus på effekten. De seneste år er arbejdet med at opstille mål på voksenmyndighedsområdet blevet systematiseret gennem brug af Voksenudredningsmetoden (VUM). Ligeledes opstilles mål for den enkelte borger gennem de planer, der udarbejdes på tilbuddene.

Fokus på effekter sikres bl.a. gennem Forandringskompasset, hvor vi løbende ser på, om der sker en fremgang for den enkelte borger. Udover at se på forandringer for den enkelte borger, skal forandringskompasset også opsamle viden på forvaltningsniveau om effekten af vores arbejde med forskellige målgrupper. Arbejdet med forandringskompasset på forvaltningsniveau beskrives nærmere i indstillingen "Brugen af resultater fra Forandringskompasset" (indstillingen er også på Socialudvalgsmøde møde d. 24. juni).

Deltagelse i forskningsprojekter

Socialforvaltningen deltager løbende i forskningsprojekter for at få mere viden om, hvordan indsatser virker i vores sammenhæng. Der findes på tværs af områderne en del projekter, der gennemføres i samarbejde med forskningsinstitutioner og som ofte er finansieret af fondsmidler.

På børneområdet gennemføres fx et større forskningsprojekt, der undersøger "Virkningsfulde indsatser til udsatte børn og unge". Projektet har fokus på, hvordan man vælger den rette foranstaltning, hvordan anbringelse i familiepleje virker på barnet, samt effekterne af at anbringe i henholdsvis familiepleje og på institution. Forskningsprojektet gennemføres i Borgercenter Børn og Familier i samarbejde med Trygfonden, Københavns Universitet, SFI, og Metropol.

Et andet eksempel er Socialforvaltningens igangværende projekt om metoden Feedback Informed Treatment. Metoden er oprindelig udviklet i terapeutisk behandlingsarbejde, men implementeres i et nyt projekt i Socialforvaltningens bostøtteindsats. SFI gennemfører et egentligt effektstudie af projektet, og Socialforvaltningen opbygger solid viden om muligheder for implementering på vores område. Metoden afprøves blandt udgående medarbejdere, der yder støtte til udsatte, sindslidende og misbrugende borgere i eget hjem. Ca. 70 bostøtte-medarbejdere bliver uddannet og får supervision i metoden. Forskningsprojektet er støttet af Trygfonden

Beregning af økonomiske konsekvenser

Socialforvaltningen vil gerne blive bedre til at estimere de økonomiske gevinster af vores indsatser. Derfor har vi fx gennemført en cost-benefit-analyse af vores Exit-indsats for unge, der er involverede i alvorlig/banderelateret kriminalitet. Ligeledes er vi involveret i arbejdet med Skandiamodellen – en svensk model, som CBS tilpasser til danske forhold. Modellen estimerer hvad vores udgifter ville have været, hvis vi ikke havde sat en given indsats i gang. Modellen er under udvikling, men vil formentlig snart kunne tages i brug.